

Huippu-urheilujärjestelmän kriittiset menestystekijät saatava kuntoon

Arvo-liiton toimitusjohtaja Kimmo J Lipponen arvioi valtion liikuntaneuvoston toimeksiannosta suomalaisen huippu-urheilun kokonaistilan. Tammikuussa 2017 julkaistun arvioinnin perusteella huippu-urheilun yhteiskunnallinen viitekehys, tavoiteasetanta, resursointi ja ohjauspolitiikka eivät nyky muodossaan muodosta loogista ja tuloksekasta kokonaisuutta. Valtionavustusjärjestelmä on pirstaleinen ja tiedolla johtamisen menetelmät hajanaisia. Lipposen mukaan pikaisesti tulisi määritellä, kuka johtaa suomalaisen huippu-urheilun kokonaisuutta, millä strategialla ja työnjaolla se tapahtuu ja mistä resurssit tulevat. Ongelmat kiteytyvät strategiseen johtamiseen.

Kansainvälisten vertailujen mukaan kiistattomimmin huippu-urheilumenestystä saavuttavat urheilujärjestelmät, joissa huippu-urheilu organisoituu selkein periaattein, on riittävästi resursoitua ja joissa valinnat ja tavoitteet ovat selkeitä. Menestyvät maat osaavat myös hyödyntää käytössä olevan tietotaidon ja resurssit tehokkaasti. Valtion liikuntaneuvosto katsoo, että erityisesti seuraavissa asiakokonaisuuksissa tulee edetä viipymättä. Vammaishuippu-urheilu tulee huomioida vahvasti osana huippu-urheilun yleistä kehittämistyötä.

- 1) Kansallisten vastuiden, työnjakojen ja tavoitteiden selkeys on menestymisen ehto huippu-urheilussa.** Liikuntaneuvosto pitää tärkeänä sitä, että opetus- ja kulttuuriministeriö huippu-urheilun keskeisenä rahoittajana ja Olympiakomitea huippu-urheilun toimijaverkoston johtajana ja kehittäjänä ovat kevään 2017 aikana tehneet työtä yhteisen tahtotilan, kansallisten tavoitteiden ja mittareiden sekä ohjausprosessien kehittämiseksi. Liikuntaneuvosto painottaa, että avustusjärjestelmien läpinäkyvyys, selkeys sekä yhdessä tehdyt, perustellut valinnat ovat välttämättömiä huippu-urheilun tuloksellisuuden lisäämisessä.
- 2) Huippu-urheilulle on laadittava moderni, tietoon perustuva ja huippu-urheilun vaikutukset laaja-alaisesti tunnistava yhteiskunnallinen perustelu.** Vetovastuu perustelun laadinnassa tulee olla urheiluliikkeellä. Uskottavalla yhteiskunnallisella perustelulla on merkitystä urheilun julkisuuskuvan, arvostuksen, imagon ja siten myös rahoituksen vahvistamisessa.
- 3) Huippu-urheilu tarvitsee johdetun tiedolla johtamisen prosessin.** Kokonaisuudessa tulee huomioida ainakin seuraavat tasot: 1. urheilijan tieto- ja seurantajärjestelmät toimijaverkostossa, 2. valmennusosaamisen ja tutkimustiedon kerääminen sekä jakaminen verkostossa sekä 3. huippu-urheilun kansallinen ja kansainvälinen strateginen tietotuotanto. Osana lakisääteistä arviointitehtäväänsä valtion liikuntaneuvosto panostaa erityisesti kansallisen tason tietoperustan koordinointiin. Keskeinen rooli huippu-urheilun tietoperustan vahvistamisessa tulee olla Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus, KIHU:lla.
- 4) Liikunta- ja urheilukulttuurin kokonaisresursointia on vahvistettava.** Lukuisat valtiot ovat lisänneet panostuksiaan huippu-urheilussa. Kasvaneesta julkisesta rahoituksesta huolimatta Suomi häviää kilpailun kokonaisresurssien osalta. Ennen kaikkea Suomessa tarvittaisiin lisää yksityistä rahoitusta, mutta myös nykyisten resurssien tehokkaampaa suuntaamista. Liikuntaneuvosto pitää keskeisimpinä laaja-alaisemman, hallinnonalarajat ja -resurssit ylittävän ja velvoittavaa toimintatavan aikaansaamista arkiliikunnan, liikunnan harrastamisen ja huippu-urheilun edistämiseen. Urheilun julkisuuskuvan, arvostuksen, imagon ja siten myös rahoituksen vahvistaminen edellyttää, että toiminnassa korostuvat vahva arvopohja ja eettisesti kestävä pelisäännöt.
- 5) Valtion liikuntaneuvosto seuraa tarkalla otteella huippu-urheilu arvioinnin toimenpide-esityksen toteutumista.** Vuoden 2018 olympialaisten jälkeen neuvosto järjestää yhteistyössä KIHU:n kanssa huippu-urheilun kansallisen arviointipäivän, jossa huippu-urheilun kokonaistilanne kuvataan keskeisten tunnuslukujen valossa ja kehittämissuosituksen toteutumisen osalta.

Tapio Korjus
puheenjohtaja

Minna Paajanen
pääsihteeri